

Geactualiseerde quick scan flora en fauna

Van Bennekomweg 10-16 te Doorn

In opdracht van: gemeente Utrechtse Heuvelrug

13 juli 2021

Colofon

© 2021 Laneco / gemeente Utrechtse Heuvelrug

Tekst en samenstelling: J. Roelofs MSc.*

Projectleiding: Ir. D. van Pijkeren

Eindverantwoordelijk: Ir. D. van Pijkeren

**Deze quick scan is een actualisatie van de quick scan geschreven door Ing. T. Brouwer op 19 juli 2017, de door hem geschreven teksten en bevindingen zijn geactualiseerd.*

Projectnummer: 36.21.02

In opdracht van: gemeente Utrechtse Heuvelrug

Wijze van citeren: Roelofs, J. 2021. Quick scan flora en fauna Van Bennekomweg 10-16 te Doorn. Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

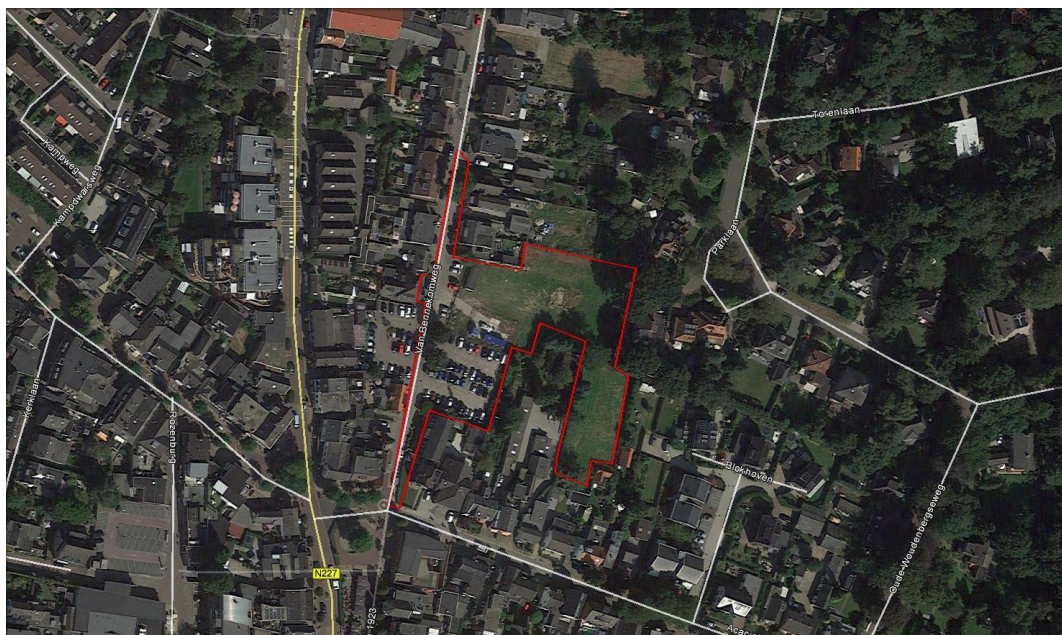
INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	4
2	TOETSING	6
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	6
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	6
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	7
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	7
3	CONCLUSIE	13
3.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	13
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	13
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	13
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	13
3.5	CONSEQUENTIES	14
3.6	AANBEVELINGEN	15
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	16
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST	20

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In het plangebied aan de Van Bennekomweg 10-16 te Doorn (gemeente Utrechtse Heuvelrug) is op een terrein van een voormalige gemeentewerf de nieuwbouw van 30 woningen voorzien. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Figuur 1.1: Globale ligging plangebied (rode lijn) Van Bennekomweg 10-16 (ondergrond: Google Earth).

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan betreft een actualisatie van de voor hetzelfde plangebied uitgevoerde quick scan in 2017 (Brouwer, 2017a) en is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied (zie figuur 1.1) ligt aan de Van Bennekomweg in de bebouwde kom van Doorn (gemeente Utrechtse Heuvelrug, provincie Gelderland) en wordt omgeven door bebouwing in de vorm van eengezinswoningen, lokale infrastructuur en openbaar groen in de vorm van gemeenteplantsoenen, gazons, bomenrijen en solitaire bomen. Het plangebied bestaat grofweg uit twee delen: 1) de Van Bennekomweg met een volledig

verharde parkeerplaats aan de westkant van het plangebied, 2) grasveld aan de noord- en oostkant van het plangebied. Rondom en op de parkeerplaats zijn wat ruigtestrookjes en solitaire bomen aanwezig met een doorsnede van 10 tot 30 cm. Ook langs de Van Bennekomweg staan enkele solitaire bomen. De rest van het plangebied bestaat uit een grasveld, dat naar het zuidoosten toe steeds ruiger en dichter begroeid wordt. Op het grasveld is geen opgaande begroeiing aanwezig, maar rondom het terrein staat volop opgaande begroeiing in de vorm van hagen, (bramen)struweel bomen. Binnen het plangebied zijn geen watergangen aanwezig.

Binnen het plangebied is de nieuwbouw van dertig woningen voorzien. Bomenkap wordt hierbij zoveel mogelijk voorkomen.

Figuur 1.2: Indrukken van het plangebied aan de Van Bennekomweg 10-16 te Doorn met van boven naar beneden en van links naar rechts: de parkeerplaats aan de westzijde, gedeelte ten noorden van de parkeerplaats, de parkeerplaats aan de westzijde en het zuidoostelijke deel (foto's: Laneco 2021).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruik gemaakt van openbare verspreidingsgegevens (zie bijlage 2: literatuurlijst) en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2020; data uitvoer van 2011 tot en met 2021). Met deze gegevens kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soorten. De gegevens betreffen echter alleen relatief globale verspreidingsgegevens. Het onderzoek is dan ook vooral gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog.

De aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

Op 12 juli 2021 heeft ecooloog J. Roelofs van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de habitatgeschiktheid beoordeling voor beschermde soorten. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied in de bebouwde kom van Doorn ligt niet in of direct nabij het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied, ligt op circa 200 meter afstand van het plangebied en bestaat uit de Utrechtse Heuvelrug. Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan NNN verloren. Ook is er door de voorgenomen ontwikkeling geen sprake van externe invloeden op de NNN. Effecten op het NNN worden daarom uitgesloten.

Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied te Doorn ligt op respectievelijk circa 5 en 6,5 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden 'Kolland & Overlangbroek' en 'Rijntakken'. Andere Natura 2000-gebieden, zoals 'Binnenveld', liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. De beoogde werkzaamheden bestaan uit het bouwen van dertig woningen in de bebouwde kom van Doorn. Door deze ontwikkeling gaat geen

oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Vanwege de ligging midden in de bebouwde kom, de afstand en de tussenliggende elementen, kunnen voor de meeste invloeden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, externe effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Door de bouw van dertig woningen is er mogelijk wel sprake van een toename aan uitstoot van stikstof. Een Aerius berekening is nodig om aan te kunnen tonen of de extra uitstoot effect heeft op nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Een Aerius berekening maakt geen onderdeel uit van deze quick scan.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Doorn. Het onderdeel houtopstanden van de Wet Natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Rondom de parkeerplaats aan de westkant van het plangebied bevindt zich een ruigtestrook met soorten als grote brandnetel (*Urtica dioica*), heermoes (*Equisetum arvense*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), ridderzuring (*Rumex obtusifolius*) en stinkende gouwe (*Chelidonium majus*). Het grootste deel van het plangebied bestaat uit een grasvegetatie met kruidachtige soorten als grote brandnetel, kleeftkruid (*Galium aparine*), paardenbloem en smeerwortel (*Symphytum officinale*). Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen; dergelijke habitats zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Beschermde plantensoorten worden dan ook niet verwacht binnen het plangebied. Negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten zijn daarom uit te sluiten.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

In en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), ree (*Capreolus capreolus*), vos (*Vulpes vulpes*), kleine marterachtigen en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Wansink, 2012; Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Voor deze soorten geldt in het kader van

ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van boommarter (*Martes martes*), das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) en steenmarter (*Martes foina*) (Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Op basis van het eenmalige veldbezoek is niet uit te sluiten dat een rondzwervende das sporadisch gebruik maakt van het plangebied als foerageergebied. Gezien de schaal en ligging is het plangebied echter niet van essentieel belang. Er zijn in en rondom het plangebied geen aanwijzingen gevonden (sporen, wissels en/of burchten) die duiden op het voorkomen van das. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van das in en rondom het plangebied wordt daarom uitgesloten. Binnen het plangebied zijn geen bomen met eekhoornnesten of (grotere) holtes aanwezig, waardoor de aanwezigheid van boommarter en eekhoorn wordt uitgesloten. Ook zijn er binnen het plangebied geen gebouwen aanwezig voor de (overwegend gebouwbewonende) steenmarter. De aanwezigheid van steenmarter wordt daarom uitgesloten.

Van de Europees beschermde zoogdiersoorten zijn geen waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied. Deze soorten worden hier vanwege het ontbreken van geschikte habitats ook niet verwacht.

Op basis van de archiefgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek wordt het voorkomen van niet-vrijgestelde nationaal en Europese beschermde grondgebonden zoogdiersoorten binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op deze soorten zoogdieren zijn daarom uit te sluiten. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast.

2.5.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal in te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en daarom strikt beschermd in de Wet Natuurbescherming.

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens *et al.*, 1997; Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse

vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn de franjestaart, rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten, baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen en de gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied en vliegroute

Het plangebied, en dan met name het beschutte zuidoostelijk deel, vormt geschikt foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Dit is echter niet van essentieel belang, aangezien er rondom het plangebied voldoende vergelijkbaar foerageergebied voorhanden blijft. Bovendien kunnen de groenstructuren rondom het plangebied deze functie blijven vervullen. Effecten op (essentieel) foerageergebied wordt dan ook uitgesloten. Ook kan de opgaande begroeiing aan de oostkant van het plangebied een functie hebben als geleidend element in een vliegroute van vleermuizen. Omdat deze opgaande begroeiing buiten het plangebied valt en daardoor gehandhaafd wordt, blijft de potentiële vliegroute in stand. Wel dient bij de inrichting rekening te worden gehouden met verlichting; er dient gebruik gemaakt te worden van gebundelde en naar beneden gerichte armaturen die niet uitstralen naar boomkronen en opgaande groenstructuren. Als de hogere groenstructuren rondom het plangebied toch dienen te worden verwijderd, dan is nader onderzoek naar de functie hiervan voor vleermuizen noodzakelijk.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig met voor vleermuizen geschikte holtes. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen wordt dan ook uitgesloten. Vanwege het ontbreken van bebouwing worden verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten vleermuizen ook uitgesloten. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen daarom ook worden uitgesloten.

Conclusie

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende en boombewonende vleermuissoorten binnen het plangebied zijn uitgesloten. Als de groenstructuren rondom het plangebied toch dienen te worden verwijderd, dan is nader onderzoek naar de functie hiervan voor vleermuizen wel noodzakelijk. Daarnaast vormt het plangebied geen essentieel onderdeel van het foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op vleermuizen zijn dan ook uitgesloten indien de groenstructuren behouden blijven.

2.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten gierzwaluw (*Apus apus*), houtduif (*Columba palumbus*) en huismus (*Passer domesticus*) gehoord en gezien. Alle vogels en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt

beschermde in de Wet Natuurbescherming. Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd.

Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Van de vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, kunnen verschillende soorten roofvogels (bijvoorbeeld sperwer (*Accipiter nisus*) en ransuil (*Asio otus*) ook in bomen op binnenstedelijke locaties broeden. Broedplaatsen van deze en andere soorten roofvogels kunnen gezien de afwezigheid van horsten (nesten), worden uitgesloten. Broedplaatsen van deze soorten kunnen gezien de afwezigheid van horsten (nesten), worden uitgesloten. Ook zijn tijdens het veldbezoek in en rondom het plangebied geen nesten, roestende individuen of sporen (kalksporen en braakballen) van deze soorten waargenomen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd die op dergelijke locaties voor kunnen komen zijn de gebouwbewonende gierwaluw (*Apus apus*) en huismus. Tijdens het veldbezoek zijn hoog in de lucht foeragerende gierzwaluwen waargenomen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van gierwaluw kunnen door het ontbreken van bebouwing binnen het plangebied echter worden uitgesloten. Daarnaast is de soort niet afhankelijk van begroeiing. Rondom het plangebied zijn roepende huismussen gehoord. Vanwege het ontbreken van bebouwing binnen het plangebied, kunnen effecten op nestlocaties van deze soort worden uitgesloten. Ook blijven er in tuinen en openbaar groen rondom het plangebied voldoende schuilplaatsen aanwezig voor huismus.

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied biedt geschikte leefgebied en nestlocaties voor diverse categorie 5-soorten, zoals bijvoorbeeld ekster, koolmees, pimpelmees en zwarte kraai. Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze categorie vogels, zijn er geen omstandigheden

aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd aangetroffen in het plangebied en deze worden hier ook niet verwacht. Door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen kunnen effecten op beschermde vogelsoorten worden uitgesloten.

2.5.5 Amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand). Om een goed beeld te krijgen van de soorten amfibieën die binnen het plangebied en de directe omgeving voorkomen, zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *De amfibieën en reptielen van Nederland* (Creemers en Van Delft, 2009), *Atlas van Amfibieën en Reptielen* (De Wild et al., 2016) en de Nationale Databank Flora en Fauna (2010 t/m 2020).

Binnen het plangebied zijn geen watergangen aanwezig, waardoor de voorgenomen ontwikkeling geen effect heeft op voortplantingswater van amfibieën. De groenstructuren rondom het plangebied en plekken met (tuin)afval hebben mogelijk wel een functie als landhabitat voor algemene soorten amfibieën, zoals gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling echter een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Van de niet-vrijgestelde nationaal en Europees beschermde soorten amfibieën zijn uit de omgeving van het plangebied recente waarnemingen bekend van alpenwatersalamander (*Ichtyosaura alpestris*), kamsalamander (*Triturus cristatus*), poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en oude waarnemingen (vóór 1999) van een rugstreeppad (*Bufo calamita*). Het voorkomen van deze soorten in het plangebied wordt uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater in en nabij het plangebied. Negatieve effecten op deze soorten zijn daarom uit te sluiten.

Aangezien rugstreeppad wel in staat is om gebieden snel te koloniseren, dient voorkomen te worden dat deze soort zich alsnog vestigt op de ingreeplocatie door het treffen van maatregelen: voorkom het ontstaan van waterhoudende laagtes en beperkte braaklegging in de periode april tot oktober.

2.5.6 Reptielen

Om een goed beeld te krijgen van de soorten reptielen die binnen het plangebied en de directe omgeving voorkomen, zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *De amfibieën en reptielen van Nederland* (Creemers en Van Delft, 2009), *Atlas van Amfibieën en Reptielen* (De Wild et al., 2016) en de Nationale Databank Flora en Fauna (2011 t/m 2021).

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Dergelijke situaties zijn niet aanwezig in het plangebied. De reptielen die voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en zandhagedis (*Lacerta agilis*), hebben een structuurrijker habitat, zoals heideterreinen. Omdat dergelijke situaties niet aanwezig zijn in het plangebied wordt het voorkomen van deze soorten uitgesloten. Ook ontbreekt geschikt habitat voor de aan water gebonden ringslang (*Natrix helvetica*).

De ruige grasvegetatie aan de zuidoostkant van het plangebied werd in de quick scan uit 2017 beoordeeld als matig geschikt voor hazelworm (*Anguis fragilis*). Echter is de geschiktheid van dit deel door verruiging afgenomen. De vervilte laag die in 2017 aanwezig was is niet meer aanwezig in het plangebied. Tevens is het plangebied gering in oppervlak en ligt het geïsoleerd. Er ligt woonbebouwing tussen de bossen van de Utrechtse Heuvelrug en het plangebied in. Daarnaast is deze soort bij gericht onderzoek in 2017 (Brouwer, 2017b) niet aangetroffen. Hazelworm wordt niet verwacht binnen het plangebied.

Het voorkomen van de reptielen hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis in het plangebied is dan ook uitgesloten.

2.5.7 Vissen

Vanwege het ontbreken van watergangen op de ingreeplocatie, zijn effecten op beschermde vissoorten uit te sluiten.

2.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig. Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

3 CONCLUSIE

Aan de Van Bennekomweg 10-16 te Doorn (gemeente Utrechtse Heuvelrug) is op een voormalige gemeentewerf de nieuwbouw van 30 woningen voorzien. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

3.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in of direct nabij het NNN. Door de voorgenomen ontwikkeling gaat geen oppervlakte van NNN-gebied verloren en is er geen sprake van een wezenlijke aantasting van de waarden en kenmerken van het NNN. Effecten op het NNN worden daarom uitgesloten.

Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied te Doorn ligt op 5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Door de geplande ontwikkeling gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Voor de meeste effectfactoren van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling kunnen gezien de afstand en de tussenliggende elementen externe effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Door de bouw van dertig woningen is er mogelijk wel sprake van een toename aan uitstoot van stikstof, een Aeries berekening is nodig om aan te kunnen tonen of de extra uitstoot effect heeft op het nabij gelegen Natura 2000-gebied. Een Aeries berekening maakt geen onderdeel uit van deze quick scan.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing binnen het plangebied, de locatie ligt binnen de bebouwde kom Boswet.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet Natuurbescherming dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfsplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, konijn, ree, vos, kleine marterachtigen, spitsmuizen en muizen, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten, verblijfplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied van niet-vrijgestelde nationale of Europees beschermde soorten aangetroffen. Daarmee worden geen negatieve effecten verwacht op Europees en nationaal beschermde soorten, verblijfplaatsen of op het essentiële leefgebied van beschermde soorten. Er zijn dan ook geen vervolgpcedures noodzakelijk. Voorwaarde hiervoor is dat de hogere groenstructuren rondom het plangebied intact blijven, deze vervullen mogelijk een essentiële functie als vliegroute voor vleermuizen en mogen niet zonder nader onderzoek verwijderd worden. Daarnaast geldt altijd de Zorgplicht. Zoals al eerder vermeldt, kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

3.5 CONSEQUENTIES

De groenstructuren aan de randen van het plangebied dienen in stand te worden gehouden, en mogen niet zonder naar hun functie voor vleermuizen worden verwijderd. Tevens mag er geen uitstralende verlichting naar deze bomen toe aanwezig zijn.

Verder zijn twee algemene voorwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - werkzaamheden, zoals graafwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

3.6 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Het aanleggen van kleinschalige elementen, zoals hagen en/of bosjes rondom de nieuwbouw is positief voor alle in de omgeving levende vogels en zoogdieren. In dit geval zullen deze elementen ook bijdragen aan het leefgebied van de huismus die in de naastgelegen huizen voorkomt;
- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheems bes- en bloemdragende struiken en planten;
- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 2,5 meter en hoger op verschillende windrichtingen open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen. Een andere optie is het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken;
- Ook kunnen nieuw te bouwen woningen geschikt worden gemaakt voor huismussen en gierzwaluwen door het aanbrengen van neststenen in de muur of het plaatsen van vogelvides of het één dakpan hoger plaatsen van vogelschroot. Verder kunnen overstekende randen (de nokpan) e.d. worden gebruikt om ruimtes onder te creëren die door vogels als broedplaats worden gebruikt (ongeveer 3,5 cm is voldoende).
- Aangezien rugstreeppad in staat is om gebieden snel te koloniseren, dient voorkomen te worden dat deze soort zich alsnog vestigt op de ingreeplocatie door het treffen van maatregelen: er wordt aanbevolen het ontstaan van waterhoudende laagtes en beperkte braaklegging te voorkomen in de periode april tot oktober.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Brouwer, T., 2017a. Quick scan flora en fauna Van Bennekomweg 10 – 16 te Doorn. Laneco, Ede.

Brouwer, T., 2017b. Reptielenonderzoek Van Bennekomweg 10 – 16 te Doorn. Laneco, Ede.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

De Wild, W.W., F.L.A. Brekelmans, W.A.M. van Emmerik & J.L. Spier, 2016. *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. RAVON Utrecht.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites:

<https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart>

www.ravon.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.verspreidingsatlas.nl/reptielen

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

www.vleermuis.net

www.vogelatlas.nl